

LUCRÂND DE ACASĂ – INFLUENȚA TEHNOLOGIEI ASUPRA LOCUIRII CONTEMPORANE/

WORKING FROM HOME – TECHNOLOGY’S INFLUENCE ON CONTEMPORARY HABITATION

Ruxandra BALCANU, stud. arh./ arch. stud.

balcanu.ruxandra@gmail.com

Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, București, RO/
„Ion Mincu” University of Architecture and Urbanism, Bucharest, RO

Rezumat

Locuirea, un subiect mereu de actualitate, mereu analizat, se află într-o continuă metamorfoză. În prezent, putem afirma că asistăm la un proces de transformare complex prin care spațiul locuirii înglobează și spațiul destinat lucrului. Privit mai îndeaproape, acest fenomen nu este deloc nou. În trecut, înainte de Revoluția Industrială, nu exista o diferențiere clară între acasă și muncă, ele având loc în același spațiu limitat.

Cu toate acestea, în societatea contemporană, fenomenul lucrului de acasă „își face loc” datorită dezvoltării accelerate a tehnologiilor de informații și comunicare. În acest context este important de definit dacă aceste tehnologii reprezintă scopul sau mijlocul activității. De asemenea, articolul își propune începutul unei cercetări mai ample ce are în centru revenirea la fenomenul lucrului de acasă precum și a modul în care aceste noi tehnologii

Abstract

Dwelling, a topic of perpetual interest, is in a continuous metamorphosis. Today we can assert that we are witnessing a complex transformation process through which the dwelling space includes the working space. Examined closely, this phenomenon is anything but new. In the past, before the Industrial Revolution, there wasn't a clear distinction between home and work, they took place in the same limited space.

However, in the contemporan society, the work at home phenomenon „makes place” due to the fast development of the communication and information technologies. In this context it is important to define if these technologies are the purpose or the means of the activity. Also, the article aims to start a larger research that focuses on the return of this work from home phenomenon and how these new technologies influences family life

influențează viața familiei și a orașului. Mai mult decât atât, se pune accentul pe ideea că proiectarea orașelor și a locuințelor contemporane ar trebui să ia seamă de aceste restructurări importante ale societății actuale.

Cuvinte cheie/ Keywords

telemunca, telesalariat, munca la distanță, tehnologie, locuire, acasă/
telework, teleworker, remote work, technologies, dwelling, home

Telemunca

Analizând tendințele actuale în ceea ce privește locuirea, un fenomen ce a luat amploare în ultimii ani este lucrul de acasă. În urma unei priviri scurte în trecut, observăm că lucrul de acasă este o practică tradițională ce s-a modificat de-a lungul timpului, în funcție de nevoile individului. Chiar dacă sectorul de activitate în care se lucra era altul, înainte de Revoluția Industrială oamenii integrau sfera privată a familiei cu cea publică a lucrului în propria locuință în aproape același mod. De fapt, nu puteai să vorbești de o separare a lor, acest concept nu era prezent.

Dezvoltarea tehnologică din ultimii 50 – 60 de ani, pe o scară largă a oferit posibilitatea ca lucrul de acasă să fie din nou o practică generalizată. În limbajul de specialitate, această activitate este denumită *“telemuncă”* sau *“muncă la distanță”*¹ și presupune lucrul la distanță față de sediul central pus la dispoziție de angajator, prin intermediul calculatorului și al tehnologiilor informațiilor și comunicării. După cum am menționat, articolul analizează acest tip de activitate desfășurată în cadrul spațiului privat al locuinței – *acasă*.

and the city. More than this, the emphasis is placed on the concept that the design of the cities and of the contemporary houses should take into consideration this important reorganization of today's society.

Telework

Analysing today's tendencies in dwelling, a phenomenon that has grown in recent years is working from home. Looking at history, we see that working from home is a traditional practice that adapted itself over time, according to the individual's needs. Despite the fact that the working sector changed over time, people used to integrate the private sphere of the family with the public sphere of the work inside their home before the Industrial Revolution almost in the same way they do today. For that matter, you couldn't talk about a segregation of the two, this concept wasn't present.

The large scale technologies development in the last 50-60 years offered the possibility for working from home become a generalized practice again. In the specialized language, this activity is named *“telework”* or *“remote work”*¹ and it implies working at distance from the headquarters offered by the employer, through the computer and the communication and information technologies. As we mentioned, the article analyses this type of work carried out in the private space of the dwelling – *home*.

Vom analiza modul în care tehnologia afectează dinamica relației dintre locuire și muncă în societatea contemporană. Lucrând de acasă, individul trăiește experiența a două lumi în același spațiu limitat, munca având un impact mult mai mare asupra vieții private. Impactul poate să fie pozitiv sau negativ, în funcție de modul în care individul se raportează la el.

În primul rând, pentru a înțelege acest fenomen pe deplin, este nevoie de o analiză istorică a locuirii în perioada preindustrială, unde "acasă" îngloba atât sfera privată a familiei, cât și pe cea socială. În acest scop, arhitectul englez Frances Hollis (2007; 2015) este principala sursă de informații, deoarece ea este cea care a realizat o cercetare amănunțită, din perspectiva unui arhitect, a tipologiilor de locuințe în care oamenii integrau cele două activități, în contextul istoric, social și politic al Marii Britanii.

În al doilea rând, vom analiza câteva exemple de arhitectură unde locuirea se împletește cu lucrul. Chiar dacă aceste exemple nu sunt neapărat actuale (3 dintre ele fiind din perioada interbelică), faptul că sunt exemple arhicunoscute din istoria arhitecturii, privite dintr-o altă perspectivă, aceea a lucrătorului de acasă, ele accentuează ideea lui Frances Hollis (2011): această tipologie de case a existat dintotdeauna în istorie, dar niciodată nu a fost recunoscută ca atare.

În al treilea rând, vom cerceta impactul telemuncii asupra familiei, dar și a orașului. În acest scop, ca sursă principală sunt 3 studii antropologice, realizate în perioade diferite, din 1980 și până în prezent (Ahrentzen, 1987; Gurstein, 2001; Hollis, 2011), realizate în aproximativ aceleași contexte geografice: SUA, Canada și Marea Britanie.

We will analyse how these technologies affect the dynamics of the relationship between home and work into contemporary society. Working from home, the individual lives the experience of two worlds into the same limited space, work having a much larger impact on the private life. This impact can be positive or negative, depending on how the individual relates to it.

First of all, to completely understand this phenomenon, we will begin with a historic analysis of the dwelling in the pre-industrial period, where "home" used to include both family and social spheres. For this purpose, the English architect Frances Hollis (2011; 2015) is the main source of information, as she is the one that carried out a thorough research, from the architect's point of view, of the type of dwellings in which people used to combine the two activities, in the historic, social and politic context of the United Kingdom.

Second of all, we will analyse some architectural examples where dwelling is blending with work. Even though these examples aren't up to date (three of them being from the interwar period), these examples are well known in the history of architecture. Being seen from another perspective, that of working from home, they emphasise Frances Hollis's idea (2011): this type of house has always existed in history, but it was never recognised as such.

Third of all, we will research the impact of telework on the family, but also on the city. For this purpose, the main information sources are 3 anthropological studies conducted in different periods, from 1980 until now, in the context of USA, Canada and Great Britain (Ahrentzen, 1987; Gurstein, 2001; Hollis, 2011). Their relevance today is to observe the

Importanța lor astăzi este să observăm consecvența cu care apare nevoia unei planificări mai bune a locuințelor și a orașelor în scopul lucrului de acasă, indiferent de felul în care el se realizează. De asemenea, este interesant de comparat concluziile celor 3 studii, acestea fiind foarte asemănătoare dacă ne referim la nevoile indivizilor pentru a avea o calitate ridicată a locuirii în situația lucrului de la domiciliu.

În cele din urmă, este important de menționat faptul că analiza situației telemuncii în contextul României nu face obiectul acestui studiu, reprezentând un pas următor în cercetare. Articolul prezent se axează mai mult pe prezentarea problematicii generale, a modului în care a fost studiată, cât și a concluziilor relevante. Din acest motiv, contextul la care se face referire este cel al Europei de Vest, mai exact cazul Marii Britanii, cât și cel al Americii de Nord – SUA și Canada, locuri în care există și cadru legal de reglementare a telemuncii. Cu toate acestea, este important de menționat faptul că în ultimii ani și în România a fost făcut un prim pas pentru definirea conceptului de telemuncă și reglementarea lui. În acest scop a fost promulgată Legea nr. 81 din 30 martie 2018 privind reglementarea activității de telemuncă. În cadrul acestei legi nu este specificată vreo cerință pentru spațiul în care urmează să se desfășoare activitatea de telemuncă de către telesalariat.

Definiții

Termenii de “telemuncă” și “muncă la distanță” au fost inventați și folosiți în literatura de specialitate pentru prima oară de către Jack M. Nilles în perioada anilor 1970 (Gurstein, 2001). Fiind promovată ca o modalitate de a economisi capital, munca la distanță

consistency with which there is a need for better planning of homes and cities for the purpose of working from home, no matter how this is done. Also, it is interesting to compare the results of the 3 studies, these being very similar in regard to the needs of individuals in order to have a high quality of living working from home.

Finally, analysing the context of working from home in Romania is not the purpose of this study and it represents the next steps of this research. This paper focuses more on presenting the general problem, the manner in which it was studied and the relevant conclusions of these studies. For this reason, the context referred to is that of Western Europe, specifically the case of Great Britain, as well as that of North America - the USA and Canada, places where there is also a legal framework for regulating teleworking. Nevertheless, it is worth mentioning that in recent years first steps were taken in Romania as well to define the concept of telework and its regulation. However, under this legal framework there are no special spatial requirements for the space where telework activity is to be carried out by the teleworker.

Definitions

The terms “telework” and “remote work” were invented and used in the specialised literature for the first time by Jack M. Nilles during the 1970s (Gurstein, 2001). Being promoted as a way to save capital, remote work had a considerable success

a avut un succes considerabil încă de la început în cadrul marilor corporații, în contextul politico-economic al Statelor Unite ale Americii. Acum, telemunca este o practică din ce în ce mai răspândită, preferată atât de angajatori, cât și de angajați deoarece produce o forță de muncă flexibilă și mobilă.

Pentru acest studiu, vom prelua definiția dată de Penny Gurstein (2001) în cartea ei *Wired to the world, chained to the home – Telework in daily life* și anume: telemunca este munca realizată cu ajutorul tehnologiilor comunicațiilor și ale informației, localizată la o anumită distanță de biroul principal. Schimbările economice precum și avansul tehnologic au făcut posibilă atât tranziția de la o societate preponderent industrială la una de servicii, cât și mutarea locurilor de muncă înafara sediului central. Astfel, în societatea globală actuală, localizarea geografică nu mai reprezintă un impediment, atâta timp cât există o conexiune la internet.

Pe lângă aceste transformări generale ale societății, familia, la rândul ei, s-a schimbat mult de-a lungul timpului. Structura familiei este diferită în tot mai multe cazuri, existând familii monoparentale, unde o singură persoană îndeplinește multiple roluri, sau familiile în care ambii părinți lucrează. Astfel, telemunca este percepută ca o metodă potrivită pentru rezolvarea unor probleme precum timpul petrecut cu ceilalți. Din această cauză, relația dintre muncă și familie se transformă într-o relație cu limite difuze, ce necesită un plus de control (Jacek Gądecki et al., 2018).

Locuința devine nucleul principal al tuturor activităților sociale, făcând trecerea la o societate bazată pe „acasă”, precum în era preindustrială.

from the beginning in large corporations, in the economic and political context of USA. Nowadays, telework is an increasingly widespread practice, preferred by both employers and employees as it produces a flexible and mobile workforce.

For this study, we will take the definition given by Penny Gurstein (2001) in her book *Wired to the world, chained to the home – Telework in daily life*, namely: telework is the work made using the help of the communication and information technologies, located outside the headquarters. The economic changes as well as the technological advance have made possible both the transition from a predominantly industrial society to a service one, as well as the relocation of jobs outside the headquarters. Thereby, in today's global society, the geographical localization is no longer an impediment, as long as there is an internet connection.

Along with these general transformations of society, the family has changed a lot over time. The family structure differs from a traditional one more and more, with single-parent families, where a single person plays multiple roles, or families in which both parents work. Thus, teleworking is perceived as an appropriate way of working for solving problems such as time spent with others. For this reason, the relationship between work and family transforms into a relationship with blurred boundaries, which requires more control (Jacek Gądecki et al., 2018).

Dwelling becomes the core of all the social activities, making the transition to a „home” based society, as in the pre-industrial era. This withdrawal to the

Această retragere spre casă a activităților sociale, educative, de loisir și de muncă se bazează în mare parte pe nesiguranța și frica dată de mediul exterior căminului și de comoditatea tehnologiilor din interior. Cu toate că aceste activități ce se bazează pe folosirea spațiului din sfera privată pot să fie benefice din punct de vedere al controlului, trebuie luată în considerare și aspectul izolării față de lumea exterioară (Jacek Gądecki et al., 2018).

Referindu-se la lucrul din interiorul locuinței cu ajutorul tehnologiei informațiilor și telecomunicațiilor, Penny Gurstein (2001) face o clasificare a celor ce lucrează „la distanță”: cei angajați cu un contract stabil, dar care lucrează în alt loc față de sediul firmei; cei ce lucrează part-time, făcând o parte din muncă acasă și restul la sediul impus de angajator; și ce-a de-a treia categorie, cea a oamenilor care își aduc munca acasă, lucrând ore peste program, ceea ce poate avea urmări mai grave pe termen lung asupra individului. Actuala cercetare s-a limitat la analizarea primei categorii de persoane și a modului în care tehnologia influențează și face posibilă, din nou, o practică tradițională, așa cum este lucrul de acasă.

Un alt fel de reîntoarcere

Pentru o înțelegere aprofundată a subiectului, este nevoie de o analiză istorică a muncii din perspectiva relațiilor dintre aceasta și viața privată. Lucrul acasă era un fenomen comun în Evul Mediu, înainte de Revoluția Industrială. De fapt, este impropriu să discutăm despre muncă și acasă ca două concepte diferite, ele fiind integrate unul în celălalt, formând sfera familiei. Este de menționat faptul că sectoarele de activitate în care se lucra erau în special cele ce asigurau supraviețuirea, precum agricultura sau

house of the social, educational, leisure and work activities is largely based on the uncertainty and fear given by the environment outside the house and the comfort of the technologies inside. Although these activities that rely on the use of space in the private sphere may be beneficial in terms of control, the aspect of isolation from the outside world must also be considered (Jacek Gądecki et al., 2018).

Referring to the work inside the home with the help of information and telecommunications technology, Penny Gurstein (2001) makes a classification of those who work "at a distance": those employed full time, but who work elsewhere than the company headquarters; those who work part time, doing some work at home and the rest at the employer's headquarters; and the third category, that of the people who bring their work home, working hours over schedule, which can have more serious long-term consequences on the individual. The current research was limited to analysing the first category of people and how technology influences and makes a traditional practice, such as working from home, possible again.

Another type of return

For a thorough understanding of the subject, a historical analysis of the work from the perspective of the relations between it and the private life is needed. Working from home was a common phenomenon during the Middle Eve, before the Industrial Revolution. In fact, it is inappropriate to discuss about work and home as two different concepts, them being integrated into one another, forming the family sphere. It is worth mentioning that the sectors of activity in which people worked

meșteșugurile. Astfel, ideea de separarea a muncii și a locuirii, reprezintă o consecință inevitabilă a industrializării (Hollis, 2011).

Cum în perioada preindustrială, separarea dintre munca plătită și viața de familie nu era foarte clară, clădirile ce combinau aceste două activități erau comune. Trăind într-o comunitate capabilă să se autosustină, oamenii aveau o viață ce combina mereu munca domestică și pe cea productivă. Spațiile interioare ale locuințelor erau flexibile și se puteau schimba după voia și nevoia locatarilor. Meșteșugarii aveau de obicei ateliere ce încorporau și locuința, limita dintre cele două fiind aproape inexistentă. Conform lui Frances Hollis (2011), aceste locuințe nu au fost niciodată categorisite într-o anumită tipologie specială. În istoria arhitecturii există totuși un anumit tip de locuință, locuința de artist, despre care vom detalia mai târziu.

Secolul al XIX-lea, aduce, o dată cu progresul tehnologic, o criză a locuirii fără precedent. Externalizarea lucrului este una dintre consecințele revoluției industriale despre care istoria nu relatează îndeajuns. Oamenii au început să iasă "afară" pentru a munci, de multe ori în fabrici, unde noile tehnici și tehnologii au făcut munca mai ușoară și mai productivă. S-a produs o schimbare majoră în ceea ce privește locuirea, centrele urbane au devenit poli importanți de atragere a forței de muncă necalificate, ducând la o supraaglomerare a lor și la apariția numeroaselor probleme de igienă. Arhitecții au fost puși în fața unor probleme fără precedent, la care era neapărat nevoie de găsirea unor rezolvări rapide.

were especially those that ensured their survival, such as agriculture or crafts. Therefore, the idea of separating work and living is an inevitable consequence of industrialization (Hollis, 2011).

As in the pre-industrial period, the separation between paid work and family life was not very clear, the buildings that combined these two activities were common. Living in a self-sustained community, people's lives always combined domestic and productive work. The interior spaces of the houses were flexible and they could be changed according to the will and need of the tenants. The craftsmen usually had workshops incorporating the house, the boundary between the two being almost non-existent. According to Frances Hollis (2011), these dwellings have never been categorized in a particular special typology. In the history of architecture, however, there is a certain type of dwelling, the artist's house, which we will discuss later.

The nineteenth century, with the technological progress, brings an unprecedented housing crisis. Outsourcing the work is one of the consequences of the industrial revolution, which history does not talk enough about. People started going "out" to work, often in factories, where new techniques and technologies made work easier and more productive. This associated a change in housing, urban centres becoming important poles for attracting unskilled labour, leading to overcrowding and the emergence of numerous hygiene problems. architects were put in front of unprecedented problems, which needed to be resolved quickly.

Separarea familiei de muncă a fost și mai pronunțată în momentul introducerii conceptului de zonificare funcțională (concept introdus ca soluție la efectele pe care industrializarea le-a avut asupra orașelor) la scară largă, unde lucrul și "acasă" sunt separate din principiu, cu un impact major asupra felului în care orașele sunt construite și gândite. Astfel, cartierele de locuit sunt golite pe timpul zilei, atunci când părinții merg la muncă și copiii la școală. În secolul al XX-lea, acasă a devenit locul unde gătim, mâncăm, dormim, citim, îndeplinim treburile casnice și nimic mai mult. Casa este un "sanctuar" al relaxării, locul unde ne retragem după o zi obositoare. Limitele dintre familie și muncă sunt foarte clare (Ahrentzen, 1987).

În ceea ce privește rolurile asumate, în ciuda faptului că societatea preindustrială din zonele analizate era preponderent una patriarhală, iar femeia avea rolul de a sta acasă să aibă grijă de locuință și de copiii, rolurile nu erau mereu atât de rigide. Chiar dacă femeile erau văzute ca inferioare, ele aveau dreptul de a deține proprietăți și de a fi plătite. Astfel, femeile lucrau împreună cu ceilalți bărbați ai casei. Cât despre muncile casnice, rolurile nu erau așa rigide ca în perioada industrială, bărbații având partea lor și aici. După noile descoperiri ale secolului al XVIII-lea și al XIX-lea, în plină perioadă industrială, munca plătită și viața de familie au devenit mult mai fixe, fiecare având rolul său în modul de desfășurare a vieții. Munca plătită a fost asociată bărbatului, iar cea casnică, femeii (Gambles, Lewis, & Rapoport, 2006).

În prezent asistăm la o altă revoluție, cea tehnologică, cu un impact profund asupra modului în care locuim. Acest lucru este posibil deoarece accesul la noile tehnologii este facil pentru toată

The separation of work and family became even more pronounced after the introduction of the functional zoning concept (concept introduced as a solution to the effects of industrialization on cities) on a large scale, where work and "home" are separated from the beginning, with a major impact on the way cities are built and thought. Thus, living quarters are emptied during the day, when parents go to work and children to school. In the twentieth century, home became the place where we cook, eat, sleep, read, do household chores and nothing more. The house is a "sanctuary" of relaxation, the place where we retire after a tiring day. The boundaries between family and work are very clear (Ahrentzen, 1987).

Regarding the assumed roles, despite the fact that the pre-industrial society in the analysed areas was predominantly a patriarchal one, and the woman had the role of staying at home to take care of housing and children, the roles were not always so rigid. Even though women were seen as inferior, they had the right to own property and be paid. Thereby, women worked with the other men in the house. As for domestic work, the roles were not as rigid as in the industrial period, with men having their part here too. After the new discoveries of the eighteenth and nineteenth centuries, in full industrial period, paid work and family life became much more fixed, each having his/her role in the way of life. Paid work was associated with men, and domestic work with women (Gambles, Lewis, & Rapoport, 2006).

We are currently witnessing another revolution, a technological one, with a more profound impact on how we dwell. This is possible because access to new technologies is easy for everyone, with them being

lumea, fiind create tocmai pentru a fi folosite pe scară largă, influențând chiar și modul de a gândi și de a acționa al noilor generații. Diferența majoră dintre cele două "revoluții", cea industrială și cea tehnologică, este aceea că cea de-a doua avansează într-un ritm alert, iar oamenii fac cu greu față la rapiditatea cu care apar unele schimbări.

Se încearcă o redescoperire a valențelor pe care o locuință le poate avea. Cu toate că, analizând locuirea din punct de vedere istoric, observăm că aceste două activități – lucrul și locuirea – s-au mai regăsit în același spațiu, în prezent asistăm la un alt tip de reîntoarcere. În ciuda faptului că ideea de bază a rămas aceeași – oamenii își folosesc spațiul de locuit pentru toate activitățile – sectorul de activitate preponderent în care se lucrează și instrumentele folosite sunt complet altele.

Locuința ca spațiu pentru (tele)muncă

Așa cum am mai menționat pe parcursul articolului, clădirile ce combină locuirea cu munca au existat dintotdeauna, dar nu au fost niciodată considerate un tip în sine. Nu au fost încadrate niciodată într-o tipologie aparte în istoria arhitecturii, fiind integrate în tipologia locuințelor (Hollis, 2011). Omul și-a creat o sferă privată ce combină toate activitățile sale și creează un mediu propice pentru a trăi și pentru a lucra, denumită acasă.

Revenirea la munca de acasă și la folosirea spațiului locuinței pentru mai mult decât activități de relaxare este diferită, în sensul în care, în ziua de azi împinge individul la izolare, spre deosebire de activitățile lucrative din trecut, unde oamenii nu locuiau singuri. Trebuie să amintim o altă consecință a revoluției industriale și a separării acestor două sfere

specificamente create pentru utilizare la scară largă, influențând chiar și gândirea și acțiunile noilor generații. Diferența majoră dintre cele două "revoluții", cea industrială și cea tehnologică, este aceea că cea de-a doua avansează într-un ritm alert, iar oamenii fac cu greu față la rapiditatea cu care apar unele schimbări.

A redescoperirea valențelor pe care o locuință le poate avea este încercată. Deși, dintr-o perspectivă istorică, munca și locuirea aveau loc în același spațiu, ceea ce trăim acum este un alt tip de întoarcere. Deși ideea de bază rămâne aceeași – oamenii folosesc spațiul de locuit pentru toate activitățile – sectorul de activitate și instrumentele folosite sunt complet diferite.

Home as space for (tele)work

Ca am menționat anterior, clădirile care combină locuirea cu munca au existat dintotdeauna, dar nu au fost niciodată considerate un tip în sine. Nu au fost încadrate niciodată într-o tipologie aparte în istoria arhitecturii, fiind integrate în tipologia locuințelor (Hollis, 2011). Omul și-a creat o sferă privată ce combină toate activitățile sale și creează un mediu propice pentru a trăi și pentru a lucra, denumită acasă.

Revenirea la munca de acasă și la folosirea spațiului locuinței pentru mai mult decât activități de relaxare este diferită, în sensul în care, în ziua de azi împinge individul la izolare, spre deosebire de activitățile lucrative din trecut, unde oamenii nu locuiau singuri. Trebuie să amintim o altă consecință a revoluției industriale și a separării acestor două sfere

importante din viața unui om: distrugerea familiei extinse (Gurstein, 2001). Analizând mai departe consecințele nefavorabile ale telemuncii, datorită folosirii calculatorului și a internetului ca principal mod de comunicare în cadrul lucrului, cei ce lucrează de acasă se află într-o completă izolare. Apare sentimentul de singurătate, înstrăinare de lume, de multe ori nu se simt apreciați pentru ceea ce fac și simt că cei din jur nu le iau în serios munca (Ahrentzen, 1987).

În scopul explorării efectelor pe care telemunca le are, vom începe de la cercetarea impactului asupra individului și a familiei, după care vom trece la studierea impactului asupra orașului deoarece, pe termen scurt, aceste efecte sunt vizibile mai întâi la nivelul nucleului familial și mai apoi la nivelul orașului. Înainte să ajungem acolo este necesară introducerea unei noi percepții asupra unor exemple consacrate de arhitectură, pentru a sublinia maniera prin care munca se delimitează sau nu de locuire.

Locuința de „artist”²

Cercetând istoria arhitecturii observăm faptul că aceste locuințe ce combină și viața familiei și lucrul au existat dintotdeauna, dar niciodată nu au fost înscrise într-o tipologie aparte. Probabil acest lucru s-a întâmplat pentru că nu li s-a dat o așa mare importanță, fiind considerate simple locuințe tradiționale. În perioada preindustrială, în cea mai mare parte, oamenii își realizau propriile case, fără ajutorul unui arhitect. Acestea conțineau exact ce avea familia nevoie și se schimbau în funcție de necesitățile locatarilor (Hollis, 2011). Un foarte bun exemplu aici sunt atelierelor meșteșugărești, unde, de multe ori, locuirea avea loc în aceeași casă, iar

important spheres in a man’s life: the destruction of the extended family (Gurstein, 2001). Further analysing the unfavourable consequences of teleworking, due to the use of the computer and internet as the main mode of communication, those who work from home are in complete isolation. The feelings of loneliness and of alienation arise, people often don’t feel appreciated for what they do and they feel that others do not take their work seriously (Ahrentzen, 1987).

In order to explore the effects of telework, we will begin with researching the impact on the individual and the family. then, we will study the impact on the city. these effects are first apparent on a family scale, and only then on a city scale. Before we get there, it is necessary to introduce a new perception on established examples of architecture, in order to emphasize the way in which work is delimited or not from dwelling.

The „artist’s” house²

Searching through the history of architecture, we observe that these dwellings that combine family life and work have always existed, but have never been included in a particular typology. this Probably happened because they were not given such great importance, being considered simply traditional homes. In the pre-industrial period, for the most part, people built their own houses, without the help of an architect. These contained exactly what the family needed and changed according to the needs of the tenants (Hollis, 2011). A very good example here is the craft workshop, where, often, dwelling took place in the same space and the relationships

relațiile din interiorul familiei erau neclare, fiecare ocupându-se de ce este necesar.

Cu toate că acest tip de locuință tradițională a dispărut în cea mai mare parte, "tipologia" locuinței în care se și lucrează a continuat să existe deghizată sub forma casei pentru artist. Maison Ozenfant, casa construită de Le Corbusier în 1923 pentru pictorul francez Amédée Ozenfant, este un foarte bun exemplu al acestui tip de locuințe pentru artiști. În această categorie mai amintim și Casa Eames, construită de Charles și Ray Eames în Los Angeles, în 1949. Această casă era constituită din două clădiri, dintre care cea mai mică, poziționată spre stradă, era atelierul (Hollis, 2011).

Un alt exemplu foarte bun pentru acest studiu este Maison de Verre, casa doctorului Dalsace din Paris, realizată de arhitectul Pierre Chareau în colaborare cu Bernard Bivjoet în 1932 (Fig. 1). Ce este important la această locuință este faptul că ea combină viața familiei și cabinetul medical al doctorului, unde aveau loc inclusiv operații. Este interesant de observat cum locuința – cabinet medical poate să îndeplinească ambele roluri având în vedere faptul că în casă au locuit până la trei generații ale familiei (Hollis, 2011).

Casa, o construcție cu două etaje, are o arhitectură a spațiului interior ce se pliază pe nevoile doctorului și ale familiei sale. De la parter – zona publică a casei, acolo unde se află, pe de o parte, cabinetul medical, dar și aparatul de intrare pentru zona privată, pe de altă parte – se face o trecere graduală prin primul etaj (zona semi-privată) până la cel de-al doilea etaj, unde se regăsesc dormitoarele familiei. Cu toate că există această separare pe verticală, etajele nu sunt izolate fonic, viața tumultuoasă a familiei riscând să deranjeze liniștea cabinetului medical (Zakia, 2015).

within the family were unclear, each one dealing with what was needed.

Although this type of traditional dwelling has largely disappeared, the "typology" of the dwelling in which work is being done as well has continued to be disguised as an artist's house. Maison Ozenfant, the house built by Le Corbusier in 1923 for the French painter Amédée Ozenfant, is a very good example of this type of dwelling for artists. In this category we also mention the Eames House, built by Charles and Ray Eames in Los Angeles, in 1949. This house consisted of two buildings, the smallest of which, located on the street, was the workshop (Hollis, 2011).

Another very good example for this study is Maison de Verre, the house of Dr. Dalsace in Paris, made by the architect Pierre Chareau in collaboration with Bernard Bivjoet in 1932 (Fig. 1). What is important about this home is the fact that it combines the family life and the doctor's medical office, where surgeries took place. It is interesting to note how the home-medical office can fulfil both roles, given the fact that up to three generations of the family have lived in the house (Hollis, 2011).

The house, a two-story building, has an architecture of the interior space that meets the needs of the doctor and his family. From the ground floor - the public area of the house, with the medical office on one hand, and the entrance to the private area, on the other - there is a gradual passing through the first floor (semi-private area) to the second floor, where the family's bedrooms are located. Despite this vertical separation, the floors are not soundproofed, the tumultuous family life risking to disturb the quiet of the medical office (Zakia, 2015).

Pentru a studia modul în care cele două funcțiuni conviețuiau este de ajuns să privim tripla sonerie de la ușă (Fig. 2), care avea, cum era de așteptat, sunete diferite pentru fiecare buton, în funcție de scopul vizitatorului sau pereții amovibili de la parter și de la primul etaj.

Fig. 1: Maison de Verre, casa doctorului Dalsace și a familiei sale, din Paris, realizată de arhitectul Pierre Chareau în colaborare cu Bernard Bijvoet în 1932/
Maison de Verre, the house of dr. Dalsace and his family, in Paris, designed by arch. Pierre Chareau in collaboration with Bernard Bijvoet in 1932
Sursa/Source: Hollis, F., *From Longhouse to Live/Work Unit Parallel Histories and absent narratives*, 2011, p. 199

Din aceste studii de caz învățăm faptul că, pentru a realiza o astfel de locuință ce combină mai multe funcțiuni, este nevoie de o înțelegere preliminară a nevoilor tuturor locatarilor. Bineînțeles, în cazul locuințelor de masă, cum sunt blocurile de apartamente, necesitățile luate în considerare sunt generalizate, ducând la accentuarea importanței unei abordări interdisciplinare. De asemenea, este importantă privirea acestor exemple din perspectiva

To study how the two functions coexisted, it is sufficient to look at the triple door bell (Fig. 2), (which had, as expected, different sounds for each button, depending on the purpose of the visitor) or the removable walls from the ground floor and from the first floor.

Fig. 2: Soneria triplă de la Maison de Verre/
Triple door bell at Maison de Verre
Sursa/Source: Hollis, F., *From Longhouse to Live/Work Unit Parallel Histories and absent narratives*, 2011, p. 203

From these case studies we learn that, in order to achieve a home that combines several functions, a preliminary understanding of the needs of all tenants is required. Of course, in the case of collective housing, such as apartment blocks, the needs taken into account are generalized, emphasizing the importance of an interdisciplinary approach. Also, it is important to look at these examples from the perspective of working from

lucratului de acasă, tocmai pentru a arăta continuitatea acestui tip de locuire, ea nefiind ceva complet nou în contemporaneitate.

Un exemplu de locuințe de "artiști" contemporane, cu o abordare mai complexă a nevoilor unei comunități este așa numitul "Câmp al sunetului" (Veld van Klanken) realizat de arhitecții olandezi de la 24H, în apropiere de Rotterdam. Complexul rezidențial este destinat muzicienilor și dispune de 30 de studiouri pentru repetiții și înregistrări, îngropate în curtea comună din mijloc. Locuințele de mici dimensiuni sunt așezate într-un contur oval, în jurul acestei curți. Problema rezolvată în acest caz este cea a deranjării vecinilor de către muzicienii care, de cele mai multe ori, lucrează de acasă. (Hollis, 2015)

Telemunca și familia

Cel mai important efect al telemuncii este gradul de autonomie oferit individului. Lucrând de acasă, libertatea și controlul asupra vieții și a modului de organizare a acesteia este mult mai mare (Hollis, 2015). Cu toate acestea, un neajuns al telemuncii este intercalarea vieții private cu cea profesională în același spațiu limitat denumit simplu "acasă". Diferența dintre cele două devine din ce în ce mai neclară, iar în lipsa unor reguli, neobișnuite pentru o locuință, pot apărea numeroase conflicte. Astfel, există strategii de segregare, unde limitele sunt stricte și clare sau strategii de integrare, cu limite mult mai permissive (Felsted & Jewson, 2000). Conform studiilor antropologice menționate de-a lungul articolului, arhitectura și modul de conformare al locuințelor au un rol important în stabilirea strategiilor de integrare sau de segregare. Aceleași strategii pot fi observate și în studiile de caz

home, precisely to show the continuity of this type of housing, as it is not something completely new in contemporary times.

An example of contemporary "artist" housing, with a more complex approach to the needs of a community is the so-called "Field of Sound" (Veld van Klanken) made by 24h Dutch architects near Rotterdam. The residential complex is designed for musicians and has 30 studios for rehearsals and recordings, buried in the middle courtyard. The small houses are located in an oval contour around this courtyard. The problem addressed in this case is that of disturbing the neighbours by the musicians who, most of the time, work from home. (Hollis, 2015)

Telework and the family

The most important effect of telework is the degree of autonomy offered to the individual. Working from home, the freedom and control over one's life and how it is organized is much greater (Hollis, 2015). However, a shortcoming of teleworking is the interplay of private and professional life in the same limited space called simply "home". The difference between the two becomes more and more blurred, and in the absence of unusual rules for a home, many conflicts can arise. In order to address this, we can employ: segregation strategies, where the boundaries are tight and clear or integration strategies, with far more permissive limits (Felsted & Jewson, 2000). According to the anthropological studies mentioned throughout the article, the architecture and the way of conforming the dwellings have an important role in establishing the integration or segregation strategies. The same

prezentate în subcapitolul precedent.

Diferența lucrătorului de acasă din ziua de azi este datorată în cea mai mare parte tehnologiei, ea fiind un factor important în munca la distanță contemporană. De fapt, ne dăm seama că, datorită tehnologiei, această practică este din nou posibilă la o scară mai mare, afectând un volum considerabil al forței de muncă actuale.

Noutatea acestei practici este generată de izolarea de lume a locuinței: în trecutul apropiat, referindu-ne aici la studiul realizat în 1987, spațiul privat este mereu invadat de clienți, colegi, contractori, etc. În cazul actual, tot ce înseamnă comunicare se realizează prin intermediul tehnologiilor de informație și comunicare și chiar munca în sine este realizată într-un alt sector de activitate, cel cuaternar (Jacek Gądecki et al., 2018).

De asemenea, un element important al muncii este că aceasta aduce de la sine un întreg sistem de relații interumane, ce dispar aproape complet atunci când lucrul se mută acasă. Interacțiunea cu ceilalți nu mai este aceeași, motiv pentru care poate apărea sentimentul de singurătate și de izolare. Majoritatea interacțiunilor realizate prin telemuncă sunt în mediul virtual, cu persoane aflate poate la mii de kilometri distanță. Ușurința de comunicare oferită de tehnologie poate duce chiar la lipsa nevoii de a părăsi locuința. Într-un scenariu distopic, ne putem imagina o înșiruire pe verticală de celule-casă, unde atât cartierul, cât și orașul sunt inexistente în imaginarul colectiv. Comunitățile sunt în cea mai mare parte virtuale, cu oameni din toate punctele lumii ce nu s-au văzut niciodată în viața reală și nici nu au nevoie să o facă. Astfel, aceasta ar fi o nouă criză a orașului și probabil a omenirii.

strategies can be observed in the case studies presented in the previous subchapter.

The difference in working from home today is largely due to technology being an important factor in contemporary remote work. In fact, we realize that, due to technology, this practice is again possible on a larger scale, affecting a considerable volume of the current workforce.

The novelty of this practice is generated by the isolation of the home from the world: in the near past, referring here to the study carried out in 1987, the private space is always invaded by clients, colleagues, contractors, etc. Today, communication is achieved through information and communication technologies and even the work itself is carried out in another sector of activity, the quaternary one (Jacek Gądecki et al., 2018).

In addition, an important element of work is that it brings with it a whole system of human relations, which disappear almost completely when it moves home. Interaction with others is no longer the same, which is why the feeling of loneliness and isolation can arise. Most teleworking interactions are in the virtual environment, with people perhaps thousands of miles away. The ease of communication provided by technology can even lead to the lack of need to leave home. In a dystopian scenario, we can imagine a vertical row of house cells, where both the neighbourhood and the city are non-existent in the collective imaginary. Communities are mostly virtual, with people from all over the world who have never seen each other in real life and do not need to do so. This would be a new crisis of the city and probably of humanity.

Un alt efect negativ al telemuncii este lipsa de deconectare ce se datorează folosirii aceluși tehnologii atât pentru lucru, cât și pentru relaxare. Din acest motiv, deconectarea de lucru poate să fie grea și limitele dintre muncă și relaxare sunt greu de stabilit. De asemenea, în mediul profesional, putem vorbi despre o atitudine profesională pe care fiecare o are. Atunci când munca și locuirea se "întâmplă" în același spațiu mic este greu să poți să faci tranziția de la eul profesional la cel relaxat de acasă (Jacek Gądecki et al., 2018).

Acasă, pentru fiecare persoană, este mai mult decât o construcție. Acasă este un loc al refugiului după o zi grea la muncă. Acasă este un loc unde te poți ascunde, unde poți scăpa de stresul vieții profesionale.

Aceasta este adevărata natură a casei – este un spațiu al liniștii... atât timp cât nu este un astfel de spațiu, nu se poate numi „acasă”; atâta timp cât anxietățile vieții exterioare intră în casă și inconștiența, neștiința, nepăsarea și ostilitatea societății este lăsată să treacă pragul, fie de soț, fie de soție, aceasta încetează să mai fie acasă; este numai o parte a lumii exterioare, peste care ai construit un acoperiș și ai făcut focul sub el. (Ahrentzen, 1987, p. 97)

Telemunca și orașul

Orașele secolului al XX-lea au fost planificate separând locuirea de muncă – zonificare funcțională. Pentru eficientizare, tot ce are legătură cu munca efectiv este separat de cartierele rezidențiale. Astfel au apărut bine-cunoscutele cartiere–dormitor ce nu dispun de echipamente urbane de care are nevoie orașul secolului al XXI-lea (Gurstein, 2001).

Another negative effect of telecommuting is the lack of disconnection due to the use of the same technologies for both work and relaxation. For this reason, the disconnection of work can be difficult and the boundaries between work and relaxation are difficult to establish. Also, in the professional environment, we can talk about a professional attitude that everyone has. When work and housing "happen" in the same small space, it is difficult to make the transition from the professional self to the relaxed one at home (Jacek Gądecki et al., 2018).

Home, for each person, is more than a building. Home is a place of refuge after a hard day at work. Home is a place where you can hide, where you can get rid of the stress of your professional life.

This is the true nature of home – it is the place of peace... In so far as it is not this, it is not home; so far as the anxieties of the outer life penetrate into it, and the inconsistently-minded, unknown, unloved, or hostile society of the outer worlds is allowed by either husband or wife to cross the threshold it ceases to be a home; it is then only a part of the outer world which you have roofed over and lighted fire in. (Ahrentzen, 1987, p. 97)

Telework and the city

The cities of the twentieth century were planned by separating housing from work - functional zoning. For efficiency, everything related to actual work is separated from residential neighbourhoods. Thus appeared the well-known bedroom-neighbourhoods that do not have the urban equipment needed by the city of the 21st century (Gurstein, 2001).

Fenomenul telemuncii s-a răspândit rapid în societatea contemporană, cu timpul având ecouri asupra oraşului. Un exemplu incipient al mişcării de a lucra la distanţă ce a influenţat dezvoltarea unei porţiuni considerabile dintr-un oraş este cartierul Soho din New York, o zonă de industrii uşoare, în acea perioadă mai mult părăsitate. În acest cartier, în anii 1960 – 1970, s-au mutat un număr considerabil de tineri artişti pentru a locui şi pentru a lucra. Astfel, dintr-o zonă parţial părăsită, a devenit rapid un punct cultural important pentru oraş, urmând ca mai apoi aici să fie construite mai multe complexe rezidenţiale care sunt proiectate luând în considerare ideea a lucrului de acasă (Hollis, 2011).

Efectele telemuncii asupra oraşului sunt vizibile rapid. În primul rând, dacă înainte, când oamenii trebuiau să "iasă afară" pentru a lucra, aceştia parcurgeau o distanţă considerabilă folosind transportul în comun sau propria maşină, lucrând de acasă acest lucru nu se mai întâmplă. Astfel, putem susţine că telemunca este un mod economic, dar mai ales ecologic de a lucra (Hollis, 2015; Ahrentzen, 1987).

În al doilea rând, sentimentul de izolare socială pe care foarte mulţi l-au menţionat³ (Ahrentzen, 1987; Gurstein, 2001, Hollis, 2011), în special când vine vorba despre telemuncă, unde interacţiunea umană se realizează pe cale virtuală, necesită anumite dotări ale cartierului în care se află locuinţele. Astfel, nevoia de conectare şi de apartenenţă la un grup al telelucrătorilor se poate rezolva printr-un design bun şi o arhitectură bazată pe nevoile comunităţii (Ahrentzen, 1987). Mediul înconjurător locuinţei trebuie să aibă capacitatea de a oferi acel refugiu pe care acum oamenii îl caută în propriile case, preferabil în apropierea acestora.

The phenomenon of teleworking has spread rapidly in contemporary society, and in time morphed the city. An early example of the remote working movement that has influenced the development of a considerable portion of a city is the Soho neighbourhood of New York, a light industrial area, at that time deserted. In the 1960s and 1970s, a considerable number of young artists moved in to live and work in this neighbourhood. Thereby, from a partially deserted area, it quickly became an important cultural point for the city, followed by the construction of several residential complexes that are designed taking into account the idea of working at home (Hollis, 2011).

The effects of teleworking on the city are quickly visible. First, if when people had to "go out" to work, they would travel a considerable distance using public transportation or their own car. Now, working from home, that is no longer the case. Thus, we can argue that teleworking is an economical but especially ecological way of working (Hollis, 2015; Ahrentzen, 1987).

Secondly, the feeling of social isolation that many have mentioned³ (Ahrentzen, 1987; Gurstein, 2001, Hollis, 2011), especially when it comes to teleworking, where human interaction is virtual, requires some facilities of the neighbourhood in which the dwellings are located. Thus, the need for connection and belonging to a group of teleworkers can be solved by a good design and an architecture based on the needs of the community (Ahrentzen, 1987). The neighbourhood environment must have the capacity to provide that shelter that people are now seeking in their own homes, preferably near them.

În al treilea rând, telemunca contribuie la dezvoltarea cartierelor prin simplul fapt că, nemaicălătorind în fiecare zi pentru a lucra, indivizii au mai mult timp pentru a se putea integra în cartierul și în comunitatea în care locuiesc. Acest simț al apartenenței este foarte important pentru sănătatea mentală a populației (Ahrentzen, 1987; Gurstein, 2001, Hollis, 2011). Cartierele de locuit devin spații mult mai vii, mai animate pe timpul zilei. Astfel, oamenii încep să se intereseze mult mai mult de cartierul în care locuiesc și se pot implica mai mult în dezvoltarea lui.

Concluzii

Telemunca, o practică din ce în ce mai populară în societatea contemporană aduce de la sine anumite probleme nemaîntâlnite la o scară atât de mare. Dacă în era preindustrială lucratul de acasă era forma tradițională de muncă, acum, după câteva secole de separare a acestor două activități – lucru/locuire – indivizii întâmpină probleme în momentul în care încearcă o recuplare a lor. Principalele astfel de probleme, precum nevoia de separare a vieții profesionale de cea privată, chiar dacă acestea au loc în același spațiu limitat, se pot rezolva printr-un design mai bun al locuințelor, ce iau în considerare toate nevoile omului contemporan.

Este nevoie de o privire în trecut, atât pentru a analiza modul în care lucratul de acasă s-a dezvoltat, cât și pentru a investiga modul în care anumite exemple binecunoscute, precum locuințele pentru "artiști" menționate precedent, și-au îndeplinit dublul rol pentru care au fost construite.

Thirdly, teleworking contributes to the development of neighbourhoods by the simple fact that, by not traveling every day to work, individuals have more time to integrate into the community in which they live. This sense of belonging is very important for the mental health of the population (Ahrentzen, 1987; Gurstein, 2001, Hollis, 2011). Residential neighbourhoods become much more lively, more animated spaces during the day. Thereby, people are becoming more interested in the neighbourhood in which they live and may be more involved in its development.

Conclusions

Telework, an increasingly popular practice in contemporary society, brings with it certain problems that have never been encountered on such a large scale. If in the pre-industrial era the work from home was the traditional form of work, now, after a few centuries of separation of these two activities - work / living - individuals are having problems when they try to recoup them. The main problems such as the need to separate the professional and the private life, even if they take place in the same limited space, can be solved by a better housing design, which takes into account all the needs of the contemporary man.

There is a need to look into the past, both to analyse how working from home developed, and to investigate how certain well-known examples, such as housing for the "artists" mentioned above, played their double role for which they were built.

În timp ce tehnologiile informației și comunicării răspândite la scară globală îi determină pe mulți să lucreze de acasă ne dăm seama că, de fapt, ceea ce îi face să prefere această abordare sunt schimbările ce apar în cadrul familiilor și al economiei. (Gurstein, 2001) Nu trebuie să uităm faptul că tehnologia nu cauzează, ci face posibilă restructurarea economică și socială la care asistăm în societatea contemporană. Chiar dacă nu la aceeași scară ca în cazul Revoluției Industriale, orașul contemporan trece printr-o altă criză, sub tutela "revoluției" tehnologice. Vorbind despre importanța arhitecturii și a urbanismului în dezvoltarea acestui fenomen, am văzut că ne referim la felul în care locuințele și orașul sunt pregătite pentru a face față unei schimbări așa însemnate în societatea contemporană.

Acest articol și-a propus prezentarea problematicii generale și a modului în care ea este privită în anumite contexte politico-economice în care telemunca este bine definită și reglementată. În continuarea articolului consider că este nevoie de o cercetare amănunțită a modului în care fenomenul lucratului de acasă s-a transformat în România, de la Revoluția Industrială și până în prezent și dacă putem să discutăm despre un fenomen de amploare și aici. Pentru ca acest studiu să fie unul complet, care să cuprindă toate dedesubturile telemuncii, este nevoie de o abordare interdisciplinară, integrând astfel antropologia, sociologia, economia, geografia umană și nu în ultimul rând arhitectura și urbanismul.

While global information and communication technologies are causing many to work from home, we realize that, in fact, what makes them prefer this approach are the changes occurring within families and the economy. (Gurstein, 2001) We must not forget that technology does not cause, but makes possible the economic and social restructuring we are witnessing in the contemporary society. Even if not on the same scale as in the case of the Industrial Revolution, the contemporary city is going through another crisis, under the tutelage of the technological "revolution". Addressing the importance of architecture and urbanism in the development of this phenomenon, we have seen that we are referring to the way in which housing and the city are prepared to cope with such a significant change in contemporary society.

This article aims to present the general problem and how it is viewed in certain political-economic contexts in which teleworking is well defined and regulated. The next step of the research that I find important is a thorough investigation of the way in which the phenomenon of working from home has transformed in Romania, from the Industrial Revolution to the present time and if we can talk about the same scale of the phenomenon here. In order for this study to be a complete one, which encompasses all the basics of teleworking, an interdisciplinary approach is needed, thus integrating anthropology, sociology, economics, human geography and also architecture and urbanism.

Referințe/ References

- Ahrentzen, S. B. (1987). Blurring Boundaries: Socio-Spatial Consequences of Working at Home. *Center for Architecture and Urban Planning Research Books. Book 36.*, 239. Preluat în din http://dc.uwm.edu/caupr_mono/36
- Felsted, A., & Jewson, N. (2000). *In Work, At Home: Towards an Understanding of Homeworking*. London: Routledge.
- Gambles, R., Lewis, S., & Rapoport, R. (2006). *The Myth of Work–Life Balance The Challenge of Our Time for Men, Women and Societies*. John Wiley & Sons Ltd.
- Gurstein, P. (2001). *Wired to the World, Chained to the Home—Telework in Daily Life*. Vancouver, Toronto: UBC Press.
- Hollis, F. (2011), *From Longhouse to Live/Work Unit Parallel Histories and absent narratives* in Guillery, P. (2011), *Built from Below – British architecture and the Vernacular*, London: Routledge.
- Hollis, F. (2015, Mai), (Re-)Introducing The Workhome, retrieved from <http://www.flexibility.co.uk/issues/policy/workhome-Frances-Holliss.htm>
- Jacek Gądecki, Magdalena Żadkowska, & Marcin Jewdokimow,. (2018). New technologies and family life in the context of work at home. The strategies of work-life balance. *Contributions to Humanities (from 2012)*, (4/2018), 14. <http://dx.doi.org/10.7494/human.2018.17.4.77>
- Zakia, S. A. P. (2015). Le Corbusier, Pierre Chareau e duas obras-primas da arquitetura moderna. *Pós. Revista Do Programa de Pós-Graduação Em Arquitetura e Urbanismo Da FAUUSP*, 22(37), 34. <https://doi.org/10.11606/issn.2317-2762.v22i37p34-56>

---

¹ telework, remote work

² Acest subcapitol are rolul de a sintetiza câteva exemple de locuințe proiectate de la început ca spații de confluență între locuire și lucru, iar în istoria arhitecturii ele au fost privite ca o categorie aparte, cea a locuințelor pentru artiști. Cu toate acestea, nu este singura categorie de oameni care dispunea de astfel de locuințe, după cum se observă din exemplele date./ This subchapter aims to synthesize some examples of housing originally designed as spaces of confluence between living and working. In the history of architecture, they have been regarded as a separate category, that of housing for artists. However, it is not the only category of people who had such housing, as can be seen from the examples given.

³ Referindu-ne la concluziile studiilor antropologice menționate de-a lungul articolului./ Referring to the conclusions of the anthropological studies mentioned before.